

Transportminister Hans Christian Schmidt, min@trm.dk
Folketingets Trafikudvalg
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Skanderborg, den 22. juni 2010

Kommunalt ejede vandselskaber og etablering af motorveje

Den tvungne selskabsførelse af vand- og kloakforsyninger betyder uforudsete omkostninger for forsyningerne og uventede besparelse for staten i forbindelse med etableringen af motorvejen mellem Århus og Herning. DANVA ønsker bl.a. en ordning, hvorefter den, der skal finansiere en om-lægning af ledninger skal have mulighed for på forhånd at indrette sig på denne økonomiske byrde.

Baggrund

Folketinget har efter mange års forberedelse vedtaget en tvungen selskabsførelse af kommunale vand- og spildevandsforsyningsaktiviteter ved Vandsektorloven (Lov nr. 469/2009). Dvs. at de forsyningsaktiviteter, der indtil loven var integreret i den kommunale forvaltning – men havde sin egen økonomi baseret på et hvile-i-selv-selv princip – fremover skal foregå i et aktie- eller anpartsselskab, såfremt at kommunen ønsker at fortsætte sit ejerskab af disse.

På denne baggrund bliver det af principiel interesse, hvorledes begrebet "kommune" bliver fortolket i Vejlovens § 20. Vejlovens § 20 fastslår, at kommuner og fælleskommunale selskaber kan få deres udgifter ved flytning grundet hovedlandevejsanlæg (motorveje) refunderet af staten. Der er derfor tale om en undtagelse til gæsteprincippet i Vejlovens § 106.

Ingen har hidtil været opmærksomme på, at kommunalt ejede vandselskaber (vand og spildevand), der er organiseret som aktieselskaber, selv skal finansiere flytningen af ledninger, når staten/Folketinget vil etablere en motorvej/hovedvejsanlæg, hvis ikke de sidestilles med kommunen i Vejlovens § 20.

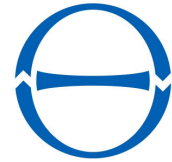
Som et konkret eksempel på problemstillingens aktualitet kan nævnes det kommunalt ejede Silkeborg Forsyning A/S. Forsyning fik på et møde med Vejdirektoratet d. 18.01.2010 for første gang fik at vide, at forsyningen selv skal bære omkostninger ved flytning af ledninger i forbindelse med etablering af motorvejen udenom Silkeborg. På trods af, at Forsyningen og Vejdirektoratet har været i kontakt med hinanden i flere år om projektet.

DANVAs vurdering

Vejlovens §20 forudsætter tilsyneladende, at der skal være sammenfald mellem ledningsejeren og vejbestyrelsen for, at staten kan finansiere ledningsflytninger grundet motorvejsetablering. Dette sammenfald er der ganske vist ikke længere entydigt. DANVA vil gerne pointere, at kommunale forsyninger hidtil ikke har haft anledning til at indrette sig økonomisk på, at de skal finansiere ledningsflytninger ved motorvejsetablering/hovedvejsanlæg, når de bliver selskabsgjorte.

Dertil kommer at kommunale vandselskaber i fremtiden vil have rammebetingelser, hvor kommunerne har en afgørende indflydelse:

- Kommunen kan udforme ejerstrategi for selskabet.
- Kommunen indsætter som eneaktionær på generalforsamlingen bestyrelsen, som ifølge den gældende regulering kan bestå af 100% kommunale politikere.
- Kommunen godkender leveringsbetingelserne.

DANVA

Dansk Vand- og
Spildevandsforening

- Kommunen godkender taksterne under hensyntagen til dels prisloftet udmeldt af Forsyningssekretariatet dels hvile-i-sig-selv-princippet.

I forbindelse med tvangsselskabsgørelsen var der vurderinger af de økonomiske konsekvenser med i lovforslaget L150/2009. Udover engangsudgifter til selskabsgørelsen er der nævnt årlige omkostninger for de selskabsgjorte forsyninger på i alt 30-50 mio. kr. på landsplan. Disse omkostninger omfatter revision af årsregnskab, administrative byrder til benchmarking samt overvågningsprogrammer

Silkeborg Forsyning A/S vurderer for nuværende, at omkostninger til flytning af deres ledninger på grund af den kommende Århus-Herning Motorvej vil være:

- Ledningsanlæg til spildevand og regnvand: 50 mio. kr.
- Vandleddninger: 8 mio.kr.
- Varmeledninger: 24 mio. kr.

Hvis begrebet kommunen i Vejlovens §20 ikke kan omfatte kommunale aktieselskaber, så betyder dette, at statens omkostninger til den nævnte motorvej helt uventet kan reduceres med ca. 82 mio. kr. – bare i Silkeborgområdet.

Mulige løsninger

Der har været meget stor politisk opmærksomhed på, at tvangsselskabsgørelsen af vand- og spildevandsforsyningerne ikke må betyde forøgede omkostninger for kunderne. Det er endvidere centralt for en succes, at ledningsejerne med åbne øjne går ind i en ny æra/selskabsformen – og får mulighed for at indrette sig efter de aktuelle økonomiske risici. Dette er ikke sket i relation til selskabsgørelserne grundet Vandreformen og dens forarbejder.

En rimelig ordning for vandsektoren ville være:

- At vandselskaber der er opstået som følge af Vandsektorloven af 2009, eller under hensyntagen til at den forudgående nationalpolitiske diskussion heraf – er omfattet af kommunebegrebet i Vejlovens §20 ift. ledninger anlagt før selskabsgørelsen.
- At flytning af de nævnte vandselskabers ledninger, der måtte være anlagt efter selskabsgørelsen, vil dog ikke kunne anses som omfattet af Vejlovens §20.

Et alternativ er, at der laves en mindre favorabel overgangsordning for de nævnte forsyninger på eksempelvis 20 år. En sådan kunne være, at sker der flytning grundet hovedvejsanlæg/motorvejsanlæg, vil omkostningerne blive refunderet efter Vejlovens §20, såfremt beslutningen om flytningen er taget indenfor eksempelvis 20 år efter selskabsgørelsen.

Vi vil gerne opfordre til, at forhandlingerne mellem Silkeborg Forsyning A/S og Vejdirektoratet tager afsæt i de økonomiske forudsætninger parterne har lagt til grund de seneste år i forbindelse med anlægsloven og den hidtidige praksis, som vejlovens § 20 ligger op til – og dermed parternes muligheder for hensyntagen til situationen samt berettigede forventninger til de økonomiske risikoer og udfordringer.

Endelig er det vor opfattelse, at Trafikministeren på sigt bør følge op på signaler givet i brev til DANVA i 2005 om lovændring mhp. evt. ligestilling af "private" selskaber og forsyninger integreret i den kommunale forvaltning. I den forbindelse ønsker DANVA, at der bliver taget behørigt hensyn til de økonomiske rammevilkår som begge typer selskaber agerer under. Dette bør føre til videregående løsninger, end de ovenfor nævnte. En nærmere omtale heraf er at finde i det medfølgende DANVA-notat..

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

Vandhuset
Danmarksvej 26
8660 Skanderborg
Tlf.nr.: 7021 0055
Fax: 7021 0056
Mail: danva@danva.dk
Web: www.danva.dk